

Microsoft®

EXCEL

1/3

Roger Frans

OFFICE 2003

Frans, Roger –Excel 2003 1/3 / Roger Frans;
Geel: Campinia Media vzw, 2004;
228 p; index; 25 cm; gelijmd.
ISBN: 90.356.1183.7; NUGI 854; UDC 681.3.06

Wettelijk depot België: D/2004/3941/7

Campinia Media vzw
Kleinhoefstraat 4
B – 2440 – GEEL (Belgium)

Tel.: (+32) 014/59 09 59
Fax: (+32) 014/59 03 44
e-Mail: <info@campiniamedia.be>
URL: <www.campiniamedia.be>

Copyright 2004: No part of this book may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without written permission of the publisher.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, print, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inleiding

Excel 2003 1/3 geeft u een inleiding tot het programma Excel 2003 van de firma Microsoft. Het maakt deel uit van de bundel *Microsoft Office 2003* waarin onder andere ook het tekstverwerkingspakket Word en het presentatiepakket PowerPoint zitten. Excel is een rekenblad of spreadsheet. Het biedt bovendien de mogelijkheid om de gegevens grafisch voor te stellen. Ook heeft Excel een aantal mogelijkheden voor wat betreft gegevensbanken.

De cursus geeft een inleiding tot Excel 2003. Hij wil u leren werken met Excel en is dus geen manual maar een *leerboek*. Meer nog, het is een *doe-boek*. Er wordt vanuit gegaan dat u de cursus doorneemt terwijl u voor de computer zit en dat u de commando's en functies uitprobeert.

In de verschillende hoofdstukken wordt exemplarisch gewerkt. In elk hoofdstuk worden één of meerdere concrete voorbeelden uitgewerkt. Aan de hand van deze voorbeelden worden de commando's van Excel uitgelegd. Bij elk hoofdstuk zijn oefeningen opgenomen. Het is meer dan wenselijk dat u deze oefeningen maakt. U oefent de technieken in die u aangeleerd hebt in de vorige hoofdstukken, maar bovendien komen in de oefeningen nog meerdere commando's en functies aan bod die nauw verband houden met de geziene commando's en functies. Om Excel echt te beheersen, is het maken van de oefeningen noodzakelijk. Neem er uw tijd voor.

Bij de cursus hoort een cd-rom. Op deze cd-rom staan een aantal voorbeelden en figuren die u nodig hebt om de cursus te kunnen doornemen. U kunt de bestanden in de map *Excel2003_1_Vbn* best kopiëren naar uw harde schijf, bij voorkeur onder de map *Mijn Documenten*. Op de cd-rom vindt u ook een document met de naam *Lees mij.doc*. Dit bestand bevat 'last minute' informatie m.b.t. de cursus en de inhoud van de cd-rom. U kunt het document lezen door er op te dubbelklikken.

De cursus bevat de leerstof van de module *Rekenblad 1* zoals die vastgelegd is in het leerplan *Informatica-toepassingssoftware* voor het volwassenenonderwijs. De leerstof van de modules *Rekenblad 2* en *Rekenblad 3* vindt u in de delen *Excel 2003 2/3* en *Excel 2003 3/3*.

Deze cursus bevat ook alle items die moeten gekend zijn in het kader van de module *Spreadsheets* van het ECDL-diploma.

Ik hoop dat deze cursus u vertrouwd mag maken met het programma Excel 2003. Opmerkingen zijn steeds welkom.

Roger Frans
augustus 2004

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
INHOUDSOPGAVE	3
1 KENNISMAKING MET DE OMGEVING.....	9
1.1 Inleiding	9
1.2 Een spreadsheet?	9
1.3 Afspraken.....	11
1.4 Excel 2003 opstarten	12
1.4.1 Windows starten.....	12
1.4.2 De Windows-omgeving	12
1.4.3 Excel starten.....	13
1.5 Het beginscherm.....	15
1.5.1 Werkblad of werkmap.....	15
1.5.2 Titelbalk	15
1.5.3 Menubalk	16
1.5.4 Werkbalk Standaard.....	17
1.5.5 Werkbalk Opmaak	21
1.5.6 Formulebalk	21
1.5.7 Statusbalk.....	22
1.5.8 Schuifbalken	22
1.5.9 Snelmenu's.....	22
1.5.10 Het taakvenster	23
1.6 Een eerste werkmap maken.....	25
1.7 Een werkmap opslaan	27
1.7.1 Directory of map	27
1.7.2 Bestandsnaam	28
1.7.3 Plaats opgeven	28
1.8 Een werkmap sluiten.....	29
1.9 Een nieuwe werkmap maken.....	29
1.10 Een werkmap oproepen	30
1.10.1 Via het menu.....	30
1.10.2 Laatst bewerkte bestanden.....	31
1.10.3 De knop <i>Openen</i>	31
1.10.4 Openen vanuit een taakvenster	31
1.11 Bewerken van een werkmap.....	32
1.11.1 Wijzigen van de inhoud van een cel	32
1.11.2 Invoegmodus en overschrijfmodus.....	32
1.11.3 Verschillende werkbladen	33
1.12 Opnieuw bewaren.....	33
1.13 Verplaatsen binnen een werkmap.....	33
1.13.1 Cursorbesturingstoetsen.....	33
1.13.2 Muisbewerkingen	34
1.13.3 Ga naar	34
1.13.4 M.b.v. het naamvak in de formulebalk	35
1.14 Extra / Opties.....	35
1.14.1 Laatst gebruikte bestanden	36
1.14.2 Werkbladen in nieuwe werkmap	36
1.14.3 Standaardlettertype	36
1.14.4 Bestandslocatie	36

1.14.5	Gebruikersnaam.....	36
1.15	De helpfunctie in Excel.....	37
1.15.1	Help	37
1.15.2	Helpvenster	38
1.15.3	Een vraag stellen.....	40
1.15.4	De Office-assistent.....	41
1.15.5	Instellen van de Office-assistent	42
1.15.6	Uitschakelen van de Office-assistent	43
1.15.7	Help in een dialoogvenster.....	43
1.16	Excel afsluiten	43
1.17	Oefeningen.....	44
2	EEN EERSTE ECHT WERKBLAD	47
2.1	Inleiding.....	47
2.2	Het voorbeeld H02VB01.XLS.....	47
2.3	Aanbrengen van tekst.....	48
2.4	Bewerken van een cel	49
2.4.1	Een andere waarde ingeven.....	49
2.4.2	De tekst aanpassen in de formulebalk	49
2.4.3	De tekst aanpassen in de cel zelf.....	49
2.5	Aanbrengen van getallen.....	50
2.6	Verbreiden van een kolom	50
2.6.1	Verbreiden van een kolom met de muis	51
2.6.2	Verbreiden van een kolom met menukeuzen	51
2.6.3	Verbreiden van een kolom met een snelmenu.....	51
2.6.4	Automatisch verbreiden van een kolom	52
2.6.5	Standaardbreedte instellen.....	52
2.7	De rijhoogte aanpassen	53
2.8	Een rij of kolom invoegen	53
2.8.1	Een enkele rij of kolom invoegen.....	53
2.8.2	Meerdere rijen of kolommen invoegen	53
2.9	Een rij of kolom verwijderen.....	54
2.10	Aanbrengen van formules.....	55
2.10.1	Een formule invoeren.....	55
2.10.2	Een formule opbouwen door de cellen aan te wijzen.....	56
2.10.3	De knop AutoSom	56
2.10.4	Functies.....	57
2.10.5	Formulepalet.....	57
2.11	Cellen kopiëren	58
2.11.1	Kopiëren m.b.v. menukeuzen	58
2.11.2	Kopiëren door te slepen	59
2.11.3	Kopiëren m.b.v. de knoppen op de werkbalk Standaard.....	59
2.12	Cellen verplaatsen.....	60
2.13	Opmaak van getallen.....	60
2.14	Uitlijning.....	62
2.15	Ongedaan maken	63
2.16	Opnieuw	63
2.17	De Escape-toets	63
2.18	Enkele bijkomende toetsencombinaties	64
2.19	Het werkblad afdrukken.....	64
2.20	Fouten	67
2.20.1	#####	67
2.20.2	#NAAM.....	67

2.20.3	#WAARDE.....	68
2.20.4	#GETAL!.....	68
2.20.5	#DEEL/0!	68
2.21	Meerdere werkmappen openen.....	69
2.21.1	Kopiëren tussen werkbladen.....	69
2.21.2	Wisselen tussen documentvensters.....	69
2.21.3	Sluiten van meerdere werkmappen.....	70
2.22	Oefeningen	70
3	ABSOLUTE EN RELATIEVE CELADRESSEN	75
3.1	Inleiding	75
3.2	Ingeschreven studenten.....	75
3.3	Absolute, gemengde, relatieve adressen	76
3.4	Kopiëren naar aangrenzende cellen.....	77
3.5	Opmaak van een cellenbereik.....	78
3.5.1	Categorieën	80
3.5.2	Symbolen voor aangepaste getalnotaties	80
3.5.3	Datum	84
3.6	Meer over opmaak	85
3.6.1	Knoppen voor opmaak	85
3.6.2	Secties	86
3.7	Prijslijst	86
3.7.1	Het voorbeeld.....	86
3.7.2	Gemengde adressen	87
3.8	Cellenbereiken opvullen met de vulgreep	88
3.9	Meer over datums en tijd.....	89
3.9.1	Principe	89
3.9.2	Bij een datum een aantal dagen optellen.....	89
3.9.3	Tijden optellen	89
3.10	Een cel of cellenbereik benoemen	90
3.10.1	Een cel of cellenbereik een naam geven.....	90
3.10.2	Aanpassen van het cellenbereik van een bereik met naam	91
3.11	Oefeningen	92
4	MEER FUNCTIES	97
4.1	Inleiding	97
4.2	Body Mass Index	97
4.3	Funcie invoegen.....	98
4.4	Funcie ingeven	101
4.5	De ALS-functie	102
4.6	Samenvoegen en centreren	103
4.7	Lettertypes	103
4.7.1	Lettertypes	103
4.7.2	Een lettertype kiezen in Excel.....	104
4.7.3	Tekenstijl	104
4.7.4	Punten	105
4.7.5	Proportioneel en niet-proportioneel lettertype	105
4.7.6	Onderstrepen.....	105
4.7.7	Kleur	105
4.7.8	Effecten.....	105
4.7.9	Belangrijke opmerking.....	106
4.8	Lettertypes en de werkbalk Opmaak	106
4.9	Uitlijning	107

4.9.1	Horizontale uitlijning	107
4.9.2	Verticale uitlijning	108
4.9.3	Stand.....	108
4.9.4	Terugloop	109
4.9.5	Tekst passend maken.....	109
4.10	Randen.....	109
4.11	Vulling	110
4.12	Rasterlijnen verbergen.....	111
4.13	Automatische opmaak.....	112
4.14	Cellenbereiken en opmaak	113
4.14.1	Opmaak kopiëren/plakken	113
4.14.2	Verwijderen van gegevens in een cellenbereik.....	113
4.14.3	Verwijderen van data en opmaak.....	114
4.14.4	Verwijderen van data en opschuiven resterende data	114
4.15	Oefeningen.....	115
5	IMPORTEREN EN EXPORTEREN.....	121
5.1	Inleiding.....	121
5.2	Importeren uit een tekstbestand.....	121
5.3	Tekst- en wiskundige functies.....	125
5.4	Weergeven en afdrukken van formules	128
5.5	Importeren uit een Access-bestand	129
5.6	Vastzetten van een titel.....	131
5.7	Afdrukken	132
5.7.1	Tabblad Pagina.....	132
5.7.2	Tabblad marges	134
5.7.3	Tabblad Koptekst/voettekst.....	135
5.7.4	Tabblad Blad	136
5.7.5	Afdrukbereik opgeven.....	138
5.8	Opslaan als	139
5.8.1	Een werkblad opslaan in een andere versie.....	139
5.8.2	Een werkblad opslaan als een webpagina	139
5.8.3	Opslaan als tekstbestand.....	141
5.8.4	Opslaan als een sjabloon	142
5.9	Lineaire reeksen en groeireeksen	144
5.9.1	Lineaire reeksen	144
5.9.2	Lineaire reeks met trend.....	145
5.9.3	Groeireeksen	146
5.9.4	Groeireeksen met trend	147
5.10	Oefeningen.....	147
6	VAN WERKBLADEN TOT WERKMAP	151
6.1	Inleiding.....	151
6.2	Voorbeeld H06VB01.XLS	151
6.3	Transponeren	151
6.4	Getallen en formules ingeven.....	152
6.5	Tekst uitvullen	154
6.6	Meerdere werkbladen in een werkmap	155
6.7	Opslaan van de werkmap.....	157
6.8	Invoegen van een werkblad.....	157
6.9	Meerdere gebieden kopiëren	157
6.10	Berekeningen over meerdere tabbladen.....	159

6.11	Namen van de tabbladen wijzigen	162
6.12	Afdrukken van geselecteerde tabbladen.....	163
6.13	Werkbladen kopiëren, verplaatsen en verwijderen	163
6.13.1	Werkblad kopiëren	163
6.13.2	Werkblad verplaatsen	164
6.13.3	Werkblad verwijderen	164
6.14	Pagina-einden	164
6.14.1	Pagina-einde invoegen.....	165
6.14.2	Pagina-einden weergeven en verplaatsen	166
6.14.3	Pagina-einden verwijderen	167
6.15	Oefeningen	168
7	BEVEILIGEN VAN EEN WERKBLAD	171
7.1	Inleiding	171
7.2	Beveiligen van een werkblad	171
7.3	Beveiligen van een werkmap	174
7.4	Beveiligen tegen het openen.....	176
7.5	Zoeken en vervangen.....	177
7.6	Spellingcontrole	178
7.7	Autocorrectie	181
7.8	Automatisch aanvullen.....	182
7.9	Zoeken naar bestanden	183
7.10	Eigenschappen van een werkmap	187
7.11	Oefeningen	189
8	GRAFIEKEN.....	191
8.1	Inleiding	191
8.2	De Wizard Grafieken	191
8.3	Bewerken van een grafiek.....	199
8.3.1	De grafiek verplaatsen	200
8.3.2	De grafiek vergroten of verkleinen	200
8.3.3	De grafiek verwijderen.....	200
8.3.4	Wijzigen van grafiektype	200
8.4	Onderdelen van een grafiek bewerken	201
8.4.1	Een grafiek activeren	201
8.4.2	De verschillende onderdelen leren kennen.....	201
8.4.3	Aanpassen van de titel van een grafiek	202
8.4.4	Verplaatsen van een onderdeel	203
8.4.5	Bewerken van een onderdeel	203
8.4.6	Een selectie annuleren.....	203
8.5	Een cirkeldiagram	204
8.6	Een segment uitlichten	206
8.6.1	Eén enkel segment uitlichten	206
8.6.2	Alle segmenten uitlichten.....	207
8.7	De cirkelgrafiek draaien	207
8.8	3D-weergave.....	208
8.9	Grafiek afdrukken.....	209
8.10	Een tweede grafiek	210
8.11	Wijzigen van de waarden.....	211
8.11.1	Wijzigen van de waarden in het werkblad.....	211
8.11.2	Wijzigen van de waarden in de grafiek	211
8.12	Een wiskundige functie	212

8.12.1	Werkblad maken	212
8.12.2	Grafiek van de wiskundige functie	213
8.12.3	Schaal op de Y-as	214
8.12.4	Punten op de functie	215
8.12.5	Rand Grafiekgebied verwijderen	215
8.12.6	Rand en Vlak Tekengebied verwijderen.....	215
8.13	De grafiek (als deel van het werkblad) afdrukken.....	216
8.14	Een grafiek exporteren.....	216
8.15	Oefeningen.....	217
TREFWOORDENREGISTER		223